

Ема Понграшиќ

Мојот чичо Автобусчија

Copyright © за македонското издание: Културна установа „Блесок“, 2016

Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

Наслов на оригиналот: Moj strijek Autobusac

Автор: Ема Понграшиќ
Copyright © Ema Pongrašić

Издавањето на ова дело беше поддржано од ТРАДУКИ, литературна мрежа на која припаѓаат Сојузното министерство за Европа, интеграции и надворешни работи на Република Австрија, Министерството за надворешни работи на Сојузна Република Германија, швајцарската фондација за култура ПроХелвеција, КултурКонтакт Австрија (по налог на Сојузната канцеларска служба на Република Австрија), Гете Институтот, Агенцијата за книги на Словенија ЈАК, Министерството за култура на Република Хрватска, Ресорот за култура на владата на кнежевството Лихтенштајн, фондацијата за култура на Лихтенштајн, Министерството за култура на Албанија, Министерството за култура и информирање на Република Србија, Министерството за култура на Република Романија, Министерството за култура на Црна Гора и фондацијата С. Фишер.

traduki

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

Оваа книга е објавена со финансиска поддршка од
Министерството за култура на Република Хрватска

Идејата за името на оваа едисија го даде Лина Исаковска, кога имаше 5 години, во август 2011 г. Името **БУШАВКО** многу пред тоа почнала да го користи **ДЕТСКАТА АМБАСАДА МЕЃАШИ**, и тоа име е нивна заштитена марка. Овде ѝ се заблагодаруваме на љубезноста на Детската амбасада Меѓаши, што ни дозволи да го користиме името **БУШАВКО** за нашата едисија.

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

821.163.42-93-32

ПОНГРАШИЌ, Ема

Мојот чичко Автобусчија / Ема Понграшиќ ; превод од хрватски Лавинија Шувака ; [илустрации Ивана Гуљашевик]. - Скопје : Блесок, 2016. - 58 стр. : илустр. во боја ; 18 см. - (Едисија Бушавко)

Превод на делото: Moj strijek Autobusac / Ema Pongrašić. - Белешка за авторката: стр. [54]

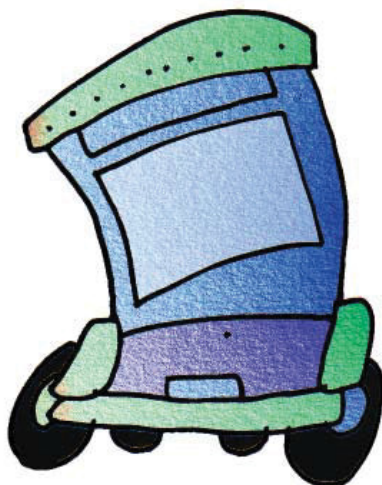
ISBN 978-9989-59-662-9

I. Pongrašić, Ема види Понграшиќ, Ема

COBISS.MK-ID 101998602

Ема Понграшиќ

Мојот чичо Автобусчија

Превод од хрватски:
Лавинија Шувака

Културна установа **БЛЕСОК**
Едиција **БУШАВКО**
Скопје, 2016

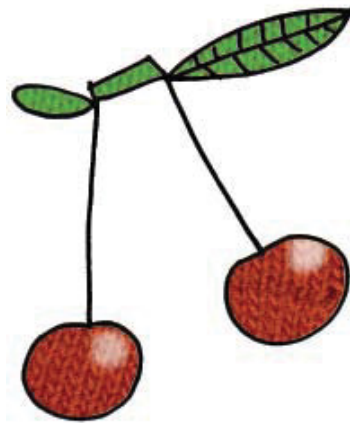

Учителката Вишна

Мојата учителка Вишна

Мојата учителка се вика Вишна. И не јаде вишни. Колку неверојатно! Не дека ги јаде малку или многу ретко, туку воопшто не ги јаде! Ни најмалку. Затоа што не ги сака. Бидејќи се кисели. Па од нив ја болат образите. Го знаете чувството кога ќе загризате, на пример, парче лимон (како тоа што го добивате во кока-колата) во кафуле и кога е толку многу кисело што ве здоболуваат образите, онаму, малку одзади, кај ушите... И уште забите почнуваат да ви чкрипат. Или, ако имате некоја раничка во устата, ако случајно (или намерно, од некоја причина) сте се гризнале, тогаш уште почнува по малку да ве пече. Можеби и мојата учителка Вишна има ранички во устата?

Ја прашавме да ни каже кое ѝ е омиленото овошје, кога веќе не се вишните (иако е навистина чудно кога некој се вика Вишна а воопшто не јаде вишни).

Замислете си – лубеница! Јас ѝ кажав дека треба да го смени своето старо име во ново и да се вика Лубеница. Таа само се насмеа и одговори дека тоа е будалштина. А воопшто не разбираам зошто. Јас имам една кукла која се вика Лубеница. И воопшто не е будалеста. Туку е зелена.

Мојата учителка Вишна е многу, многу, многу стара. Мојата баба за некои многу-многу стари работи вели дека се стари како Библијата, но јас таа учителка Библија никогаш не сум ја запознала и мислам дека мојата учителка Вишна е постара и од неа. Постара е од сите нас во одделението. Дури и од Марко, кој има десет месеци повеќе од мене! Постара е и од мојата постара сестра. А веќе има деца. И не само тие, има и внуци! Можеби и правнуци. Можеби и пра-правнуци. И пра-пра-правнуци. Да, да, толку е стара. Сигурно има дури... дури... дури триесет години!!! Аха!

Мојата учителка Вишна многу убаво пее. И знае многу, многу песнички. И онаа за зајакот и за поточето, и за жолтото

цветче, и за водопадот... Ги знае сите песни на светот, баш СИТЕ! Сигурно била позната пејачка. Додека сè уште била млада. И немала пра-пра-правнуци. И додека сакала да јаде вишни.

Но не само што знае да пее, туку знае и да црта. И да ги пишува оние кривулести букви што се нарекуваат *краснопис*. И гласно да чита, без пелтечење. И да ја фрли топката многу далеку. И да собира – дури и над сто! И знае кога е роден Питу Гули и неговиот Мечкин Камен и каде се наоѓаат селото Градец и Капитол-центар. И колку често треба да се мијат забите. И колку планети има во вселената. И зошто тревата е зелена. И знае да раскажува смешни приказни. И да дава добри оценки. А знае да ги дава и оние малку помалку добрите.

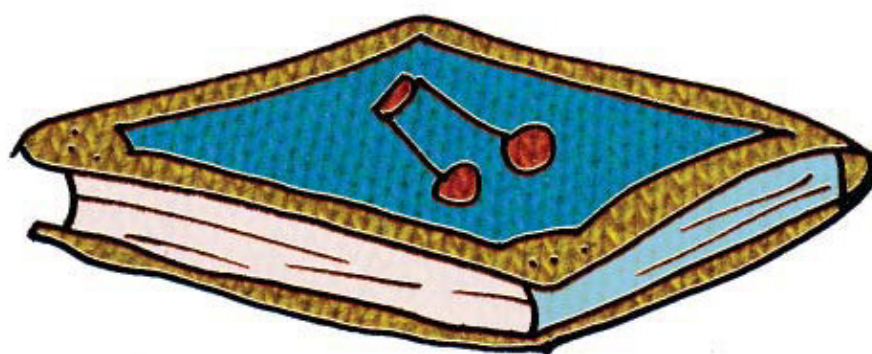
Всушност, јас мислам дека таа знае сè!

Сè, освен една, единствена работа.

Мојата учителка Вишна не знае да се налути.

Не знае како. Ни најмалку. Тоа веројатно не се учело на училиште додека таа била

млада како што сме ние сега. Ние колку и да сме лошковци и што и да направиме за да ја налутиме, таа едноставно не знае да се налуги. Многу се труди, почнува малку да се мурти, а понекогаш дури и ќе подвикне... Но сето тоа трае помалку од минута, а потоа повторно се смее и се забавува со нас. Да, да, таква ви е мојата учителка Вишна. Која, замислете, воопшто не јаде вишни!

Мојот пријател Дадо

Мојот пријател Дадо се вика Томислав. Но така се вика и оној коњ со оној чичко со онаа круна (круната ја има чичкото, а не коњот... а можеби всушност ја има и коњот?).

Затоа решив да му го сменам името на својот пријател Томислав. Па така стана Дадо, пријателот. Но тоа никој не го знае освен нас двајцата. И се смееме кога другите пријатели, учителката Вишна или неговата мајка Сања го викаат Томислав. А тој воопшто не се вика така!

Мојот пријател Дадо и јас се знаеме веќе многу, многу долго. Се сретнавме пред... пред... сто и педесет години! Да, да, толку долго сме пријатели.

Се запознавме кога бевме многу малечки, сè уште одевме во градинка и не знаевме да читаме, пишуваме ниту да броиме до сто! Дури и не знаевме да дишеме, сигурна сум.

Од тој миг Дадо и јас сме пријатели. Вистински пријатели. Највистински.

Во училиште седиме во истата клупа и секогаш му давам, кога имаме тест по математика, од мене да ја препише таблицата множење. Кога по природа треба да нацрта жаба, тој секогаш ми помага, бидејќи мојот пријател Дадо црта најубави жаби на светот.

Кога одиме на роденден кај некого и тој не знае да одбере подарок или да одбере нешто убаво за облекување, јас сум секогаш тука да го посоветувам. А мојот пријател Дадо не им дава на другите момчиња да ме тегнат за коса и никогаш,

ама баш никогаш не ме гаѓал со мрсули (освен еднаш кога беше многу настинат и кога му летнаа, но тоа беше случајно, па затоа не се брои).

Кога и да е болен (било да му излетуваат мрсули или не) јас го посетувам секој ден по училиште и му носам тетратки и задачи и му прераскажувам што сè сме правеле, кој кому украде гумичка, а кој кого удрил во нос. Тој се обидува да го прави истото кога мене ме нема во училиште, но мојот пријател Дадо е многу будалест и често по часовите оди да игра фудбал или да лови жаби на покривот на црквата што се гради (всушност, не е дека навистина се гради... некогаш сигурно се градела, но престанале пред да се изгради) и потоа сосема заборава на мене. Затоа и знае да црта толку убави жаби.

Јас него многу го сакам и знам дека уште илјада-осумстотини-триесет-и-девет години ќе бидеме нај-нај-највистински пријатели.

Јас и мојот пријател Дадо.

Тас

Дадю

Дени
моето мече

Дедо Мраз Божикко

МОЈОТ ТАТО

МОЈАТА СОБА

Мојот татко Мраз Божиќко

Јас имам еден татко. Често си помислувам колку би била добра финта да имаш двајца, или дури тројца татковци. Па тогаш кога едниот нешто ќе ти забрани, другиот (или можеби третиот) веднаш ќе ти дозволи. Или едниот вика на тебе, а другите двајцати даваат колачиња. Ја прашав мама дали можам да имам барем уште еден татко, но таа ми рече дека и овој едниот е премногу. (Ма, како може само еден да биде премногу? Премногу би биле доколку се десет. Или сто. Или... или... милионтрилионстопедесетзилијардиилјади.)

Главно, тој мој татко (еден и единствен, кој е премногу) е најпосебниот татко на светот. Да, да, знам дека секој за својот татко ќе каже дека е најпосебен, и таков е секој татко, но мојот татко... тој е сепак за малечка трошка (како на пример онаа од леб. Не, не, не... онаа од колачи) попосебен.

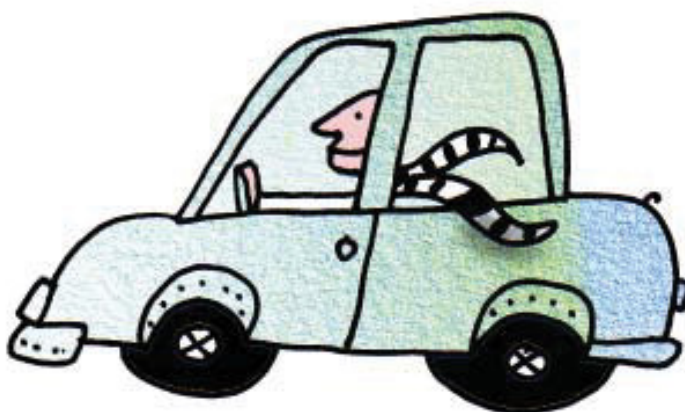
Знаете зошто? Видете, мојот татко е... Дедо Мраз (или можеби Дедо Божиќко,

никогаш не знам кој е кој)!!!

ДА! Сериозно ви зборувам.

Во текот на годината, тој е сосема нормален татко. Оди на работа, носи вратоврска и се вози во сив автомобил (не велам дека татковците кои се возат во автомобили со друга боја не се нормални!).

Јаде ручек и вечера (за појадокот нема време, па наутро му е лошо на работа, мама тоа секогаш ѝ го раскажува на тета Љубица). Чита весници (оној еден весник. Утрински? Попладневен?). Пие кафе, со студено млеко и една чајна лажичка шеќер (иако, ако во таа лажичка нема чај туку има шеќер, тогаш веројатно се вика шеќерна лажичка!?).

Сè на сè, еден сосема обичен, нормален, можеби помалку и здодевен татко.

Но затоа, еден ден во годината, мојот татко станува најпосебниот татко во светот. Тој станува Деденце Дедо Мраз Божиќко.

А дали знаете како го дознав тоа?

Секоја година, за Божиќ, во зима (бидејќи Божиќ, ако не сте знаеле, а сигурно не сте знаеле, е во дванаесеттиот месец кој се вика снежник, бидејќи паѓа снег и добиваме од убави поубави подароци, и тогаш е веќе голема зима, па тој дел од годината се вика зима), некаде околу пет часот попладне, јас морам да се скријам во бањата и чекам Деденце Дедо Мраз Божиќко да ги остави подароците под елката. А минатата година додека така стоев во бањата и чекав, се сетив дека мојот пријател Дадо ми рече дека ја видел

својата мајка како купува многу подароци и дека таа сигурно е Дедо?... ова... Баба?... Мама Мразица Божиќка! И затоа решив малку да сирнам низ вратата да видам дали навистина е таа. А кога ја отворив, кого видов како носи подароци? Својот сопствен, роден (а зошто тоа така се вика, па белким не сум го родила јас?!), еден и единствен татко!

И тогаш сфатив дека мојот татко е – Тато Мраз Божиќко.

И затоа, пријатели мои, бидете добри, слушајте ги родителите, јадете многу и не се карајте со пријателите.

Инаку, ќе ве кажам кај татко ми!

Мојот чичо Автобусчија

Мојата мајка секој ден оди на пазар. Јас многу сакам да одам со неа, па така, кога ќе уловам време (но, морам да ви признам, тоа време многу брзо, лесно бега од мене и морам добро да се намачам да го уловам), ѝ правам друштво за да не ѝ биде здодевно. А понекогаш ѝ помагам да ги носи кесите. Но само оние лесните. Во кои нема овошје и зеленчук. Бидејќи е грозно. И во кои нема риба. Бидејќи смрди.

Нашиот пазар е многу, многу далеку. Кога би оделе пешки, сигурно би ни биле потребни... петнаесет минути да стигнеме! Да, да, толку е далеку. И затоа секогаш на пазар одиме со автобус.

А во автобусот живее – чичо Автобусчија! Тој служи за да нè превезе мене и мајка ми на пазар (добро, понекогаш превезува и некој друг, ако му е здодевно). Замислете си, кога и да имаме потреба, само доаѓаме на автобуската станица (тоа ви е една стаклена стреа со железна клупа за да можеме да се засолнеме доколку надвор врне дожд) и мојот чичо Автобусчија веднаш доаѓа по нас со својот голем син автобус и нè вози.